

kolovoz 2024.

Pohod

ISSN 2706-5197

broj 19.

TROMJESEČNIK UDRUGE HRVATSKA ZA ŽIVOT

U ovome broju:

MEĐUNARODNI INTERVJU

Antonio Brandi:

Uvjeran sam da zlo u Italiji neće pobijediti!

BILLINGSOVA OVULACIJSKA METODA

dr. sc. Marija Ćurlin:

Znanje o plodnosti i iskustvo dostojanstva žene

BIOETIČKI KUTAK

dr. sc. Marina Katinić

Pleić: Pogled na ljudski život prije rođenja kroz stoljeća

NAŠI PROGRAMI

Lidija Dugan:

Oprostom oslobođene - sveta i milosna šutnja

NAŠI MOLITELJI

Domagoj i Marija

Vukman: Brak pod zagovorom Gospe Sinjske

VIŠE NISU SAME

Kristina Kovačević:

Blagoslovljeno stanje u surovim okolnostima

Ovaj tromjesečnik dar je zajednici
za izgradnju kulture života.

BESPLATAN PRIMJERAK

40 DANA ZA ŽIVOT
HRVATSKA
10 GODINA

Uvodna riječ predsjednika udruga »Hrvatska za Život«

Svake godine organiziramo nacionalni susret svih organizacijskih timova Inicijative u Hrvatskoj na kojima molimo i radimo, određujemo ciljeve i smjernice za sljedeću kampanju i ispravljamo učinjene pogreške. Svaki nacionalni susret organiziramo u drugome gradu, iz jednog ili više razloga. Za treći nacionalni susret odlučili smo se za grad Sisak. Razlog je bio velika kriza molitelja, mali broj sudionika i nedovoljna potpora svećenika, unatoč javnoj potpori biskupa.

Susret je bio plodonosan. 70 ljudi je sudjelovalo u kvalitetnim radionicama, dijelilo iskustva i mišljenja, međusobno se upoznavalo i potpomagalo. Međutim, razočarali smo se zbog malog broja domaćih sudionika, zbog krize u njihovu timu i drugih stvari koje smo čuli, a za koje prije nismo znali, da bi na koncu jedna osoba iz moga najužeg tima, razočarana svim tim, predložila da ugasimo Inicijativu u tom gradu jer nema smisla i dalje »siliti« nešto što, očito, ne ide. Nisam se s time složio govoreći da moramo, usprkos svemu, ustrajati i izdržati i biti im na pomoć.

Dok smo se mi u vezi s tim pitanjem mučili, u srcu Borisa Đeferovića, bivšega voditelja za grad Sisak, budila se i rasla želja da pokrene Inicijativu u novome gradu u koji je doselio. Trbuhom za kruhom, zajedno sa svojom obitelji i desetcima tisuća drugih Hrvata emigrirao je iz Hrvatske u Njemačku. Došavši dakle u Njemačku, u grad München, zaposlio se i on i njegova obitelj. No, nije bio ispunjen. Tražio je znak od Boga i molio može li i treba li pokrenuti Inicijativu, dati se do kraja iako bi time mogao izgubiti tek dobiveni posao i navući na sebe prijezir okoline.

Jedan vikend dolazi u Sisak i odlazi na misu koju predslavi sisački biskup Vlado Košić. Došavši na misu, ugleda članove Inicijative i saznaje da se u Sisku odvija nacionalni susret svih organizacijskih timova i da biskup zajedno s njima slavi svetu misu s nakanom za njihov apostolat. Sutradan, u nedjelju, ne znajući, odlazi u drugu župu i opet ugleda članove Inicijative! Dobiva dodatni poticaj i volju i zahvaljuje Bogu na odgovoru.

Na misi zadobivamo milost osjetiti pomazanje, osjećati se veličanstveno i osjetiti ljubav Božju svuda oko nas. Posebno se radujemo krštenju male Ane gledajući njezine vidno dirnute roditelje i obitelj; svi djelujemo i zračimo kao jedan.

Prije završnog blagoslova govorim prisutnima kako sam zahvalan na svim plodovima, nadahnut za daljnje djelovanje te svu slavu pripisujem Duhu Svetome. Posebno zato što je svetkovina Krista Kralja pa poručujem roditeljima krštenog djeteta i okupljenima da smo kao roditelji pozvani biti kraljevi koji se daruju svojoj djeci i koji vole svoju obitelj te da kao laici poput kraljeva širimo Kraljevstvo Božje propovijedajući Krista Kralja, kralja života.

Boris vidno potresen donosi odlučno »DA« za pokretanje Inicijative u Münchenu, gradu u kojem poznaje svega nekoliko ljudi, gradu u kojem vlada duhovno mrtvilo.

Kasnije, plod njegovoga DA bit će DA životu djeteta jedne imigrantice koja je odlučila roditi ugledavši molitelje pred bolnicom. Borisov DA inspirirat će i vjernike u Frankfurtu da pokrenu Inicijativu i spase tri dječja života. Zar to nije Kraljevstvo Božje, vladavina ljubavi i sebedarja, Božjega gospodstva?

Bog je imao još jedno iznenađenje na tu nedjelju Krista Kralja, veliko iznenađenje za svakoga od nas, poslije kojeg su navrle suze i ushit te duboka zahvalnost Svevišnjemu.

Nakon svete mise, prilazi mi skromna i neobična gospođa s blagim osmijehom na licu, moliteljica pred sisačkom bolnicom. Upoznajemo se i u povjerenju mi kazuje da je dijete koje je Bog preko nje spasio mala Ana čijem smo krštenju na svetoj misi svjedočili! Ostajem u čudu, ne mogu vjerovati onome što čujem, dojavljujem drugima, svi se radujemo te provjeravam nekoliko puta je li priča istinita, kao što i inače činim kada čujem vijesti o spašenim životima.

Nacionalni tim je odlučio da ugasimo Inicijativu u Sisku nakon svega što smo vidjeli i čuli? Nipošto!

Bog se poslužio tom naočigled, za mnoge neuglednom ženom, da pred bolnicom Aninim roditeljima dadne utjehu i ulije nadu. Ni ime joj nisam zapamtio niti, iskreno, imam potrebu znati, jer ta osoba je svatko od nas, ta osoba si ti, čitatelju, preko koje Krist Kralj može svemir preokrenuti. (dijelovi uvodnika iz knjige *Zvrk u Božjim rukama 2*)

Ante Čaljkusić

Pohod: magazin za život, tromjesečnik udruge »Hrvatska za Život«

Kolovoz 2024. - 19. broj

Izdavač: Hrvatska za Život, Dordićeva 6, 10 000 Zagreb

Glavna urednica: Petra Milković

Članovi uredništva: Ante Čaljkusić, Lidija Dugan i Marija Šošić

Autori: Antonio Brandi, dr. sc. Marija Ćurlin, Lidija Dugan, dr. sc. Marina Katinić Pleić, Matija Šimunović, Domagoj i Marija Vukman

Grafička obrada: Petar Krešimir Čavar

Programiranje: Matija Šimunović

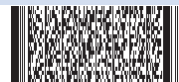
Fotografija na naslovnici: Lidija Dugan

Pretplata na časopis:

40danazazivot@gmail.com
ili 091 724 1044 (Dijana)

Zabranjeno je svako umnažanje, objavljivanje i distribuiranje cijelog ili dijela ovog časopisa bez dozvole uredništva.

Donacija za udruhu »Hrvatska za Život« - IBAN: HR48 2340 0091 1106 9825 3
(za inozemstvo: SWIFT PBZGHR2X)

U ovome broju:

MEĐUNARODNI INTERVJU

Antonio Brandi: Uvjeran sam da zlo u Italiji neće pobijediti!

BILLINGSOVA OVULACIJSKA METODA

dr. sc. Marija Čurlin: Znanje o plodnosti i iskustvo dostojanstva žene

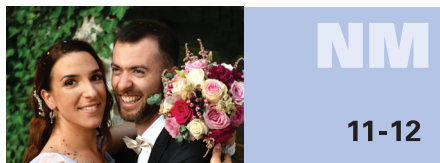
BIOETIČKI KUTAK

dr. sc. Marina Katinić Pleić:
Pogled na ljudski život prije rođenja kroz stoljeća

NAŠI PROGRAMI

Lidija Dugan: Oprostem oslobođene - sveta i milosna šutnja

NAŠI MOLITELJI

Domagoj i Marija Vukman: Brak pod zagovorom Gospe Sinjske

VIŠE NISU SAME

Kristina Kovačević: Blagoslovljeno stanje u surovim okolnostima

Riječ glavne urednice

Stav za život je na strani znanosti. Koliko god to zvučalo nekima nevjerovatno, a nekima kao nešto što su čuli »sto puta«, toliko je to zaista istina. Ljudski život počinje začecem i završava prirodnom smrću. Znanost je to dokazala, potvrdili medicinski fakulteti, i tu zapravo ne bi trebalo biti nikakvog mjesta za raspravu. Nama je vjernicima jasno: ljudski život počinje kada Gospodin dopusti i završava kada ga Gospodin pozove k Sebi. Baš zato, Gospodin koji je Gospodar života i smrti, jedini može odlučiti kada će ljudski život završiti. To ne bi smio ni liječnik, ni bilo koji član medicinskog osoblja, ni oni kojima se više »ne da«, niti majka i otac za svoje dijete, baš nitko doli Onaj koji nam je udahnuo dušu koja je na ovoj zemlji samo putnik prema vječnosti.

Zato se dragi čitatelju trudimo biti i znanstveni, i emotivni, i objektivni, i subjektivni. Trudimo se kroz ovaj časopis biti Božji, kako bismo donijeli u svaki dom ljubav našeg Gospodina, pa bilo to kroz znanost ili svjedočanstvo zahvalnih vjernika.

U ovom ćeš broju tako naći zanimljive razgovore, reportaže, kao i članke znanstvenika, dakle, sve kako bi mogao još vatrenije i s većom ljubavlju braniti nerođeni život.

Pročitaj, podijeli ova svjedočanstva sa svojim ukućanima, podijeli znanstvena dostignuća s onima koji možda ne misle kao ti. No, prije svega, moli da naš časopis pohodi što više kuća, bolnica, institucija, kako bismo svi zajedno, kao društvo, imali obraćena srca za borbu za našu najmanju braću i sestre.

Zašto molitva? Jer bez obzira na sve znanstvene dokaze, otac laži mrzi život, i sam nadahnjuje na razne ideje one ljude koji ovdje na zemlji također preziru život.

Takvi ljudi postoje i oko nas u našoj domovini, i zato moli da im naš časopis, a zapravo sam Isus Krist, pohodi srce i preuzme njihovu besmrtnu dušu za Sebe.

Petra Milković

MEĐUNARODNI INTERVJU

Antonio Brandi: Uvjeran sam da zlo u Italiji neće pobijediti!

Razgovarala: Petra Milković

Gospodine Brandi, možete li nam se predstaviti i reći koji su Vaši zadaci i poslovi unutar pokreta za život u Italiji?

Zovem se Antonio Brandi i predsjednik sam neprofitne organizacije za život i obitelj »Pro Vita & Famiglia« u Italiji. Kao predsjednik predsjedam sastancima Upravnog odbora koji se održavaju na tjednoj bazi, održavam odnose s institucijama i Vladom, dajem intervjue i sudjelujem na glavnim sastancima, tiskovnim i drugim konferencijama.

Uvedite nas molim vas u situaciju u Italiji vezano za zakon o pobačaju. Koja je njegova povijest i trenutna situacija?

Zakon pod nazivom »Pravilnik o socijalnoj zaštiti majčinstva i o dobrovoljnom prekidu trudnoće« stupio je na snagu 22. svibnja 1978. Prema tom zakonu, moguće je izvršiti pobačaj unutar prvih 90 dana trudnoće, ali u slučaju »ozbiljnih komplikacija po zdravlje trudnice ili fetusa«, pobačaj se može izvršiti i nakon tih 90 dana, pod uvjetom da je rizik utvrdilo medicinsko osoblje. Pobačaj se danas može izvršiti kirurškim putem ili, počevši od 2009. godine, farmakološkom metodom, tj. uzimanjem RU486, pilule za pobačaj, ako trudnoća još nije prošla deveti tjedan. U kolovozu 2020. ministar zdravlja izdao je upute prema kojima se druga tableta može uzimati i kod kuće. Važno je naglasiti da čl. 1. Zakona glasi: »Država jamči pravo na svjesno i odgovorno rađanje, priznaje društvenu vrijednost majčinstva i štiti ljudski život od njegova početka. Dobrovoljni prekid trudnoće iz ovog zakona nije sredstvo kontrole rađanja.« Osim toga, država, regije i lokalne vlasti promiču i razvijaju socijalne i zdravstvene usluge, kao i druge inicijative potrebne za sprječavanje korištenja pobačaja u svrhu ograničavanja rađanja, ali u stvarnosti ovaj prvi dio zakona nikada nije primijenjen. Na primjer, Obiteljska savjetovišta gotovo uvijek predlažu kirurški pobačaj, a posljednjih godina i farmakološki. Žena potpisuje kratku stranicu tzv. informiranog pristanka, u kojoj pitaju kada je žena imala posljednju menstruaciju, no nisu informirane o psihičkim i fizičkim posljedicama izazvanim pobačajem.

Kako ste se Vi uključili u borbu za život?

Tijekom svog života uvijek sam smatrao pobačaj najgorim ubojstvom jer se počinu nad malim, slabašnim ljudskim bićem koje se ne može braniti. Međutim,

Antonio Brandi

glavni razlog zbog kojeg sam 2012. godine osnovao našu udrugu »Pro Vita & Famiglia« bila je smrt Chiare Corbelle Petrillo, 28-godišnje majke koju sam poznao od njezine rane mladosti, s obzirom da sam s njezinim ocem bio prijatelj oko 50 godina. Chiara je dva puta bila trudna, nosila je prvo kćer Mariju Graziju, a zatim sina Davida Giovannija, koje je prihvatila iako je bila svjesna da će se morati oprostiti s njima nekoliko sati nakon njihova rođenja, zbog njihovih zdravstvenih malformacija. Nakon toga je imala tumor na jeziku, ali se žestoko borila za život svog trećeg djeteta, sina Francesca. Chiara je umrla 13. lipnja 2012. i proces njezine kanonizacije je u tijeku. Tog smo ljeta osnovali Pro Vitu.

Koji je glavni zadatak organizacije »Pro Vita & Famiglia«?

»Pro Vita & Famiglia« je neprofitna udruga koja djeluje u korist djece, majki i očeva, brani pravo na život od začeća do prirodne smrti, promiče obitelj utemeljenu na braku između muškarca i žene te podržava da roditelji budu prvi odgojitelji i obrazovatelji svoje djece. Udruga je aktivna u cijeloj Italiji zahvaljujući 100 lokalnih podružnica. »Pro Vita & Famiglia« djeluje »u ime onih koji ne mogu govoriti«, u obrani najslabijih i obitelji u poteškoćama. U obrani dostojanstva ljudskog života

i nezamjenjive uloge obitelji, nadahnjuje se kršćanskim načelima, temelji na razumu, na prirodnom moralnom zakonu dostupnom svakom čovjeku i na rezultatima najboljih znanstvenih istraživanja. Naše glavne aktivnosti su:

Kampanje za podizanje svijesti

Informiramo i podižemo svijest javnosti na svim razinama, online i offline inicijativama, posterskim i tiskovnim kampanjama, flash mobovima, kamiončićima koji nose reklame, sjedenjima na trgovima i cestama, demonstracijama i hodovima. Naše kampanje često imaju nacionalni odjek: svake godine dopiru do umova i srca milijuna građana.

Obuka i informacije

Imamo web stranicu: www.provitaefamiglia.it i mjesečni časopis »Vijesti Pro Vite & Famiglie«. I web stranica i časopis su bogat izvor informacija i vijesti o bioetičkim pitanjima. Izrađujemo razne publikacije, uključujući i multimedijske. Svake godine organiziramo stotine konferencija i treninga na nacionalnoj, međunarodnoj i lokalnoj razini, zahvaljujući i lokalnim podružnicama diljem Italije. Također održavamo školu bioetike svakog rujna već nekih 7 godina.

Socijalna pomoć

Pružamo konkretnu moralnu i materijalnu pomoć majkama i obiteljima u teškoćama, posebice za probleme vezane uz trudnoću ili invaliditet. Podržavamo znanstvena istraživanja, posebno u prenatalnom području.

Djelovanje u ustanovama

Pratimo i djelujemo u političkim i upravnim tijelima, interveniramo i kao stručnjaci u raspravama saborskih povjerenstava, promoviramo peticije i organiziramo konferencije za medije u institucionalnim uredima.

Tužbe

Poduzimamo kaznene i pravne radnje, na svim razinama nadležnosti, kako bismo obranili temeljna prava obitelji.

Koji su trenutno aktualni projekti Vaše organizacije?

Trenutno smo koncentrirani na dvije kampanje:

1. Humanost embrija. Kampanja je to podizanja svijesti kako bi društvo prepoznalo ljudskost tek začetih, a u ime svih onih malih koji ne mogu govoriti i koje ubijaju, a njihovim tijelima manipuliraju i prodaju ih, kao da se ništa nije dogodilo. U Parlamentu postoje razni zakonski prijedlozi koji se tiču teme humanosti začetog djeteta, primjerice prijedlog zakona o dvostrukom ubojstvu u slučaju ubojstva trudnice. Mi snažno podupiremo ovaj prijedlog, ali čini se da nema političke volje većine

desnog centra da se ti prijedlozi pokrenu. Našom vladom nažalost manipuliraju strani interesi poput Europske komisije. U okviru ove kampanje, poduzeli smo nekoliko online i offline inicijativa, medijskih i drugih konferencija diljem Italije, objavili i distribuirali knjigu »Za ljubav naše djece« koja je imala veliki uspjeh i mijenja srca i mišljenja.

2. Obrana prirodne obitelji protiv rodni doktrina koje se šire u našim školama. LGBTQIA+ i rodna propaganda šire se našim školama od dječjih vrtića naviše. Projekti i inicijative ovog tipa, pod izlikom edukacije o jednakosti i borbe protiv diskriminacije, bullyinga, rodnog nasilja ili loših stereotipa, često promiču: ravnopravnost svake spolne orijentacije i svake vrste »obitelji«; nadmoć »rodnog identiteta« nad biološkim spolom (i posljedična normalizacija transseksualnosti i transrodnosti); dekonstrukcija bilo kakvog tipično muškog ili ženskog ponašanja ili uloge, insinuirajući da bi to uvijek bila proizvoljna kulturološka nametanja; rana seksualizacija mladih i djece, i tako dalje.

Koji su plodovi Vašeg rada?

Mogu reći da rastemo. Sada imamo oko 300 000 podupiratelja koji nam daju male donacije, potpisuju naše peticije, sudjeluju u našim aktivnostima. Svaki dan smo na online i offline medijima s nekoliko članaka i intervju. Poduzimamo stotine inicijativa diljem Italije. Međutim, bitka je vrlo teška jer protiv sebe imamo »duboku državu«, velike medijske, političke i financijske moćnike ovoga svijeta, ali nikada nećemo odustati. Kao što nam je naš Gospodin Isus Krist rekao »NON PRAEVALEBUNT«, vrata pakla neće nadvladati.

Kakva su Vaša predviđanja o budućnosti života u Italiji?

Uvjeran sam da zlo ne može pobijediti, da će Bezgrješno Srce Djevice Marije pobijediti. Sve više ljudi otvara oči za istinu i stvarnost. Moramo nastaviti borbu i nastojati uvjeriti tihu većinu da su okviri laži u koje su zarobljeni loši za njih i da je sve to veliki biznis kao i pobačaj, hiperseksualizacija djece, droge i pornografskih filmova.

Antonio Brandi bio je jedan od gostiju na 6. međunarodnoj konferenciji za život »Život, dakle, biraj!« koja se održala u Zagrebu u travnju 2024. Pomoću ovog QR koda možete pogledati kratak video o tome kako je bilo na konferenciji.

BILLINGSOVA OVULACIJSKA METODA

Znanje o plodnosti i iskustvo dostojanstva žene

Piše: dr. sc. Marija Ćurlin, prof.

Mi ljudi volimo kategorizirati stvari, stavljati ih u određene ladice i davati im oznake. Ponekad je to zaista korisno i potrebno, no dogodi se da stavljanjem u ladicu neke stvari uđu u pogrešnu kategoriju. Eto, to se često događa i s Billingsovom ovulacijskom metodom. Na primjer, ponekad se, bez neke loše namjere, dogodi da se ova metoda nazove »prirodnom kontracepcijom«. Ili još gore, »katoličkom kontracepcijom«. Budući da se ne kupuje u ljekarni, podsvjesno se stavlja u kategoriju nemedicinske kontracepcije, pa tako dobiva prizvuk slabije kvalitete i manje pouzdanosti. I ostaje zatvorena u tim ladicama, neprepoznata i neiskorištena. Kad bismo znali kolika se vrijednost u njoj krije za svaku, baš svaku ženu, otvorili bismo odmah te ladice i dozvolili da nam ova metoda mijenja živote, poboljšava brakove, unaprijeđuje zdravlje, pa čak i duhovni život. Ne samo žena, već i muškaraca.

*Ponekad se, bez neke loše namjere,
dogodi da se ova metoda nazove
»prirodnom kontracepcijom«.
Ili još gore, »katoličkom
kontracepcijom«.*

Billingsova ovulacijska metoda[®] temelji se na suvremenim znanstvenim činjenicama o plodnosti žene i muškarca. To se znanje ženama prenosi na jednostavan način, s ciljem da svaka žena nauči prepoznavati vlastite, individualne znakove kojima joj njeno tijelo govori o njenoj plodnosti. Osluškujući svoje tijelo, prateći znakove plodnosti i neplodnosti, žena razumije i dopušta svom tijelu da bude plodno u razdoblju plodnosti i da bude neplodno kada razdoblje plodnosti prođe. Žena ili bračni par koji je odabrao živjeti uz Billingsovu ovulacijsku metodu, poštuju njenu plodnost jer je ona bitan dio njezina tijela, njene prirode i nje same.

Zato kažemo da je ova metoda prirodna. Za razliku od nje, kontracepcijske metode zatiru i uništavaju ženinu plodnost, bilo kemijski (hormonski) ili mehanički. Ženina plodnost postaje nepoželjna, nevrijedna, a samim time se ruši dostojanstvo i vrijednost žene. Papa Pavao VI.

dr. sc. Marija Ćurlin

je u enciklici *Humanae vitae* predvidio upravo taj učinak kontracepcije i promjenu društvenog mentaliteta koji danas nazivamo kontracepcijski mentalitet. Prirodna posljedica tog mentaliteta je i namjerni pobačaj. Kultura smrti usko je povezana s kontracepcijskim mentalitetom koji negira dar plodnosti, štoviše, ona ga ne zanima kao niti činjenica da je plodnost dio žene, njene ženstvenosti i dostojanstva.

Najvažniji i najpouzdaniji znak kojim tijelo govori ženi da je plodna, jest znak cervikalne sluzi koju izlučuje vrat maternice. Svojstva te sluzi mijenjaju se tijekom menstrualnog ciklusa. Te su promjene izuzetno osjetljive na promjene u koncentracijama hormona, pa s velikom preciznošću ukazuju na početak i kraj plodnog razdoblja. Vrhunac plodnog razdoblja, kada sluz pokazuje tipična obilježja maksimalne plodnosti, vezan je uz središnji događaj u ciklusu – ovulaciju. U trenutku ovulacije iz jajnika izlazi jajna stanica spremna za oplodnju. U to vrijeme se u vratu maternice nalazi cervikalna sluz koja može hraniti i održavati na životu spermije tri do pet dana (vrlo rijetko čak i dulje) i osposobiti ih da budu spremni za oplodnju baš u vrijeme kada se događa ovulacija.

Savršena usklađenost složenih i osjetljivih mehanizama koji omogućuju oplodnju i stvaranje novog ljudskog bića, zaista oduzima dah! Znanje o plodnosti koje žene stječu primjenom Billingsove ovulacijske metode, nužno za sobom povlači i divljenje i zahvalnost za dar plodnosti. Zato ne čudi što se mnogi parovi koji primjenjuju ovu metodu odlučuju za više djece, a žene i djevojke čuvaju sebe i svoje tijelo u čistoći za trenutak kada će u nesebičnoj

bračnoj ljubavi s muškarcem koji ih poštuje u cijelosti, zajedno s njihovom plodnošću, prenijeti dar života svom željenom djetetu.

Poznavanje plodnosti i primjena pravila Billingsove ovulacijske metode pomaže parovima sa smanjenom plodnošću da brže dođu do željenog djeteta, dok velika osjetljivost i preciznost ove metode osigurava 99,6 % pouzdanosti parovima koji iz određenih razloga žele odgoditi trudnoću. Također, ženama koje prate i razumiju svoje cikluse omogućuje prepoznavanje poremećaja reproduktivnog, ali i općeg metaboličkog i endokrinološkog zdravlja organizma, te primjenu pravovremene i učinkovite terapije.

Brojne su dobrobiti znanja o plodnosti koje pruža Billingsova ovulacijska metoda, kako za zdravlje, tako i za brak. Zajedničko planiranje broja djece, učenje metode, praćenje znakova plodnosti, odluka i priprema za bračni čin, razvija komunikaciju, mudrost, međusobno poštivanje, vjernost, sve u svemu - ljubav.

Brojne su dobrobiti znanja o plodnosti koje pruža Billingsova ovulacijska metoda, kako za zdravlje, tako i za brak.

Dr. Evelyn Billings tako piše: »Ljubav je čin volje, a mudrost je spoj znanja i ljubavi. Stoga je važno steći bitna znanja. Potrebno je da žena upozna sebe fizički, emocionalno i kao ljudsko biće voljeno od Stvoritelja i podložno Njegovim zakonima – zakonima prirode i zakonima ljubavi. Kad to spozna i prihvati sebe, svoju ulogu i svrhu, svoju važnost i nezamjenjivost, ona će shvatiti svoj pravi status i postati prava princeza, kći Vječnog kralja. Kao takva, ona traži i inzistira na tome da bude voljena i zajedno sa svojim mužem (čija ljubav proizlazi iz njegove volje), doživljava neizmjereno blaženstvo voljeti nekoga i biti voljen«.

Bračni par dr. John i dr. Evelyn Billings otkrili su znanje o plodnosti i osmislili Billingsovu ovulacijsku metodu pedesetih godina prošlog stoljeća. Otada se ova metoda proširila po cijelom svijetu, a za širenje i podučavanje autentične Billingsove ovulacijske metode® brine se Svjetska organizacija za Billingsovu ovulacijsku metodu (WOOMB International Ltd).

Centar za prirodno planiranje obitelji (CPPO) jedna je od brojnih svjetskih afilijacija te organizacije. CPPO redovito provodi tečajeve i individualne poduke za korisnike ove metode. Nedavno je u suradnji sa stručnim timom razvojnih programera razvio prvu aplikaciju za mobilne telefone u svijetu koja značajno olakšava praćenje plodnosti i učenje Billingsove ovulacijske metode, te ima ugrađene sve smjernice i pravila metode.

Aplikacija je ime dobila po dr. Evelyn Billings, a može se preuzeti besplatno na *GooglePlay-u* i *AppleStore-u*.

EVELYN

PRVA APLIKACIJA ZA PRECIZNO I pouzdano PRAĆENJE PLODNOŠTI I UČENJE BILLINGSOVE OVULACIJSKE METODE®

jedina aplikacija u svijetu s ugrađenim smjernicama i pravilima metode

može se početi koristiti bez prethodne poduke

opskrbljena uputama i smjernicama za daljnje učenje

IOS ANDROID

Aplikaciju *Evelyn* možete besplatno preuzeti na svoje mobilne uređaje, a izradio ju je Centar za prirodno planiranje obitelji čijoj stranici možete pristupiti pomoću ovog QR koda te tako saznati više o njihovom radu.

BIOETIČKI KUTAK

Pogled na ljudski život prije rođenja kroz stoljeća

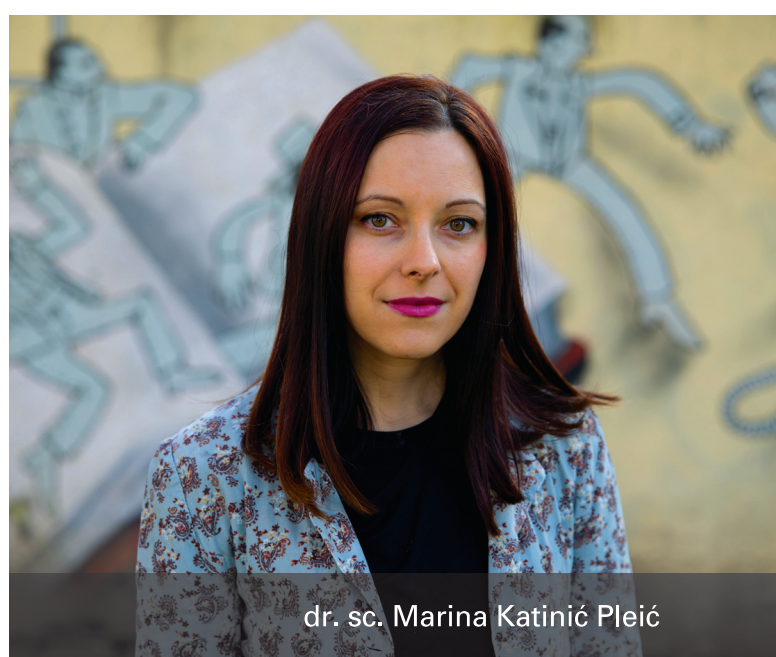
Piše: dr. sc. Marina Katinić Pleić,
bioetičarka i filozofkinja

U većini slučajeva, kada čovjek čini dobro, zna da je to dobro i drago mu je zbog toga. No uz želju da čini dobro, čovjek ima i različite interese. Zbog toga, kada činimo nešto loše, znamo da je loše, ali moramo to sebi nekako opravdati i prikazati kao dobro. I onda mijenjamo definiciju dobra, prilagodimo je sebi, iskrivimo ili potpuno izvrnemo istinu. U suvremeno doba to se čini na dva načina – promjenom istine, ili još radikalnije, ukidanjem istine. U postmodernom vidokrugu istina je proglašena relativnom, prema tome nije ni moguća, »svatko ima svoju istinu«. No istina je ipak nužna, iz više razloga, između ostalog jer smo razumna bića i naše odluke moraju biti potkrjepljene razlogom. Gdje se danas određuje službena istina? Formulira se najčešće na sveučilištu, a u zakone je pretaču financijski i politički centri moći. Međutim, oni u većini slučajeva ne definiraju istinu. Politika i ekonomija ne mogu stvoriti ideje, niti mogu otkriti istinu, mogu je tek prepoznati ili preuzeti. Nju definiraju oni koji istražuju – filozofi i znanstvenici. Želimo li se baviti istinom, istinom o ljudskom životu (na što smo pozvani), moramo postati mislioci.

Kada činimo nešto loše, znamo da je loše, ali moramo to sebi nekako opravdati i prikazati kao dobro. I onda mijenjamo definiciju dobra, prilagodimo je sebi, iskrivimo ili potpuno izvrnemo istinu. U suvremeno doba to se čini na dva načina – promjenom istine, ili još radikalnije, ukidanjem istine.

Odgovor na pitanje što je čovjek; važnost istine

Pojam čovjeka i života prije rođenja s vremenom se mijenjao. Teorije su se razvijale ovisno o prirodno-znanstvenim i filozofskim spoznajama. Današnja, eksperimentalna znanost i filozofija zajedno definiraju život. Pritom, istinu ne čine samo činjenice nego i

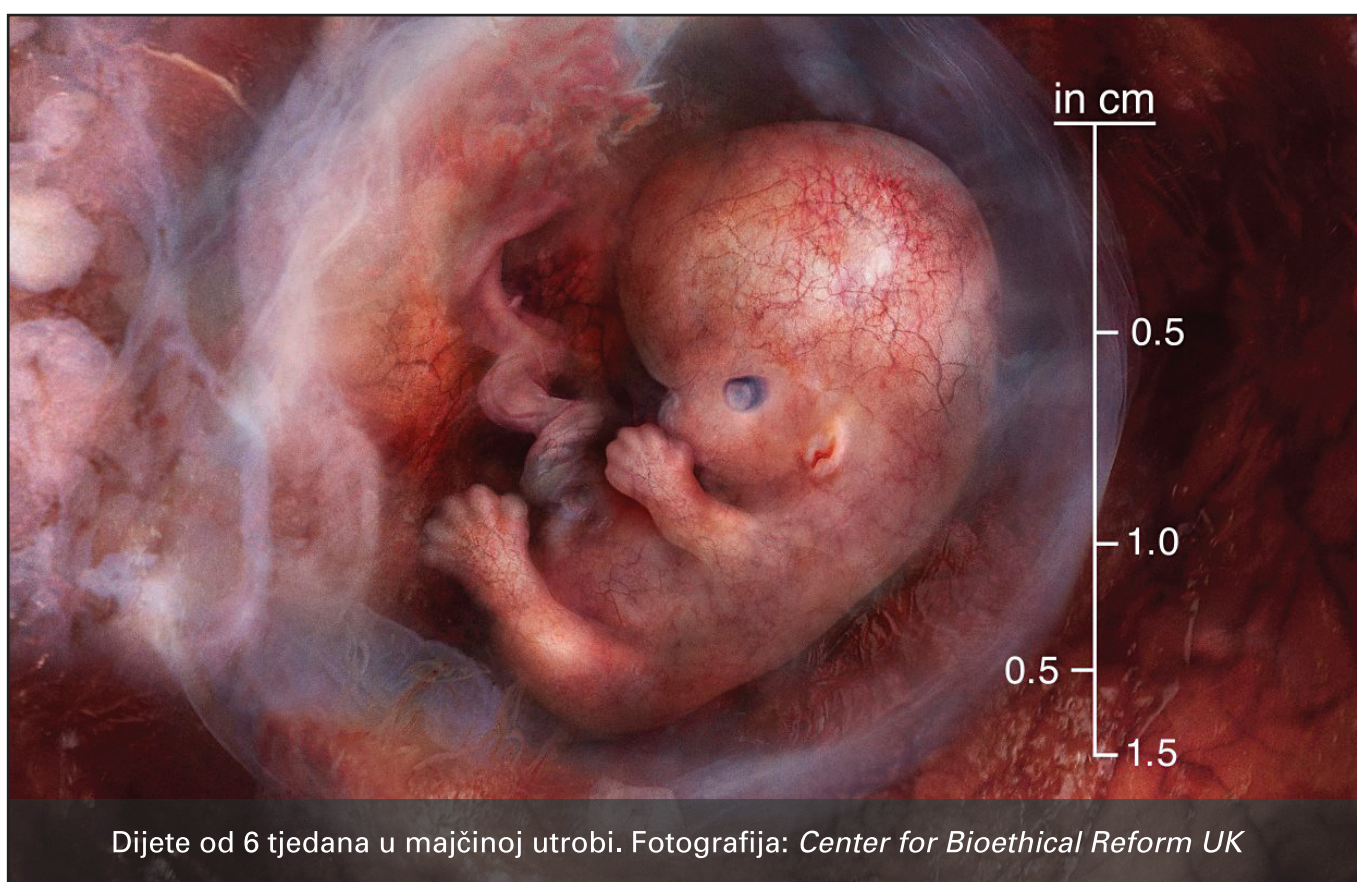

dr. sc. Marina Katinić Pleić

vrijednosti. Istina se sastoji od odgovora na pitanje što postoji i što je dobro. Danas je, međutim, primjetan gubitak interesa za istinu i za činjenice. Početak 21. stoljeća, osobito njegovo prvo desetljeće, može se opisati kao postfaktičko doba. Englesku riječ »post-truth« (poslije istine) 2016. Oxfordski rječnik proglasio je riječju godine. Post-istinosno prema tome rječniku znači »koji se odnosi na ili označava okolnosti u kojima objektivne činjenice imaju manje utjecaja na oblikovanje javnoga mnijenja nego pozivanje na osjećaje i osobna uvjerenja«. To znači da, iako činjenice postoje, one suvremenom čovjeku nisu važne. U nedostatku zanimanja za istinu, na nas najviše utječu vlastiti interesi. Tako u medijskoj retorici nerijetko dolazi do prešućivanja i/ili poricanja prirodnoznanstvenih činjenica, pa i do logičkih pogrešaka, naprosto zato što to nekomu odgovara. Suvremeni čovjek na Pilatovo pitanje »Što je istina?« odgovara: »Nije me briga.« Zato treba pobuditi interes za istinu.

Prenatalni čovjek: kada duša ulazi u tijelo?

Znanstvena biologija antičkoga doba bila je Aristotelova biologija. Aristotelov je rad nastavio Galen u 1. i 2. stoljeću poslije Krista, koji je bilježio zapažanja o razvoju pilećega zametka, dok seciranje ljudskih tijela nije bilo dopušteno. Usprkos velikim zaslugama za razvoj znanosti i filozofije, neke Aristotelove postavke poslije su se dokazale pogrešnim; smatrao je da živo može nastati iz neživoga – da jednostavne životinje poput jegulja nastaju iz strvina ili iz mulja, i to pod utjecajem sunčeve svjetlosti i topline. To se vjerovanje održalo sve do 17. stoljeća. U doba Aristotela i Galena bila je već raširena teorija preformacije (pred-oblikovanosti); već su stari narodi vjerovali da u svakom jajetu ili spermiju postoji formirana, iako slabašna, odrasla životinja ili čovjek. Hamurabijev zakonik predviđao je kažnjavanje pobačaja, kao i asirski zakoni. Među Grcima, zakonodavci Likurg i Solon smatrali su ga zločinom. Za poimanje života čovjeka prije rođenja u antičko je doba značajno utjecalo učenje o duši, pri čemu je najutjecajnije bilo Aristotelovo (4. st. prije Krista): duša je »ono što oblikuje materiju u živo biće«, organizacijsko načelo tijela, struktura koja daje biću identitet, princip koji pokreće tijelo. Prema Aristotelu, život čovjeka prije rođenja razvija se iz očeva sjemena, a majčino je tijelo tek posuda koja ga prima. Prema toj teoriji, oblikovanje

tijela uzrokuje stvaralačka moć, ne onoga što se stvara – embrija – nego oca iz čijega se sjemena stvara. Duša, dakle, od materije »oblikuje« ljudsko biće. Duša muškome tijelu daje oblik 40 dana nakon začeća, a ženskome 90 dana nakon začeća, smatrao je Aristotel. U to doba nije postojao mikroskop ni ultrazvuk pa nije bilo moguće promatrati prenatalni razvoj.

U antičko doba postojala je praksa pobačaja, ali nije bila univerzalno prihvaćena; primjerice Hipokratu, utemeljitelju znanstvene medicine, pripisuje se Hipokratova zakletva koja izričito obvezuje liječnika da ženi »ne da sredstvo za pometnuće ploda«. Prema novijim istraživanjima, tekst zakletve potječe još od pitagorejske škole (5. st. pr. Krista), a polagali su je svi pripadnici udruga liječnika. Zakletvom mladi liječnik svečano obećava da neće primjenjivati eutanaziju i pobačaj, da se neće upuštati u operacije za koje nije dovoljno osposobljen, da neće iskorištavati svoj položaj radi zadovoljenja svojih materijalnih ili spolnih prohtjeva i da će čuvati liječničku tajnu. S druge strane, rimsko je pravo omogućavalo ocu da odbaci dijete nakon rođenja ako bi ono imalo kakvu tjelesnu manu, ali je postojao »carski zakon« prema kojem se nerođeno dijete moralo spasiti ako bi trudnica preminula na radu. Kršćanska misao ucijepila se u svijet oblikovan grčkom filozofijom u kojem je aristotelovska teorija prenatalnog razvoja vrijedila kao prihvaćena znanstvena teorija. Važno pitanje s kojim su se kršćanski mislioci suočili glasi: kada točno duša ulazi u tijelo, oduhovljuje ga, je li to u trenutku začeća ili kasnije? Iz dostupnih izvora – Didahe, Poslanica Diogenetu, Nauk apostola, Barnabina poslanica, apokrifno Petrovo evanđelje, djela Atenagore,

Minucija Felixa, Ivana Zlatoustog i Jeronima – znamo da su prvi naraštaji kršćana općenito smatrali pobačaj oduzimanjem ljudskoga života tj. ubojstvom te su mu se odlučno protivili. Kao što je Bog autor svega života, stvoritelj je duše Bog i ona čini biće svetim. Ipak nisu se svi kršćanski mislioci slagali s tezom oduhovljenja pri začeću; Bazilije Veliki razlikovao je neformirani i formirani embrij, iako je hotomični pobačaj smatrao ubojstvom, dok je Grgur iz Nise smatrao da je duša stopljena s tijelom od začeća. Aurelije Augustin razlikovao je neformirani embrij od formiranoga i intenzivno je promišljao o duši, što je ona te kada se i kako udahnjuje u tijelo. Nije uspio doći do jasnoga odgovora te je pitanje o tomu kada se duša uvodi u tijelo ostavio otvorenim. Tertulijan je smatrao da duša dolazi od roditelja, dakle prisutna je od začeća. Određen utjecaj izvršio je i aleksandrijski prijevod Tore na grčki poznat kao Septuaginta; u tom prijevodu ulomak iz Knjige postanka (Post 21, 22-23) donosi tekst u kojem se kaže da ako tko nasiljem prema trudnici izazove smrt nerođenog djeteta koje nije još formirano, a ona preživi, mora platiti kaznu, a bude li druge štete – pri čemu se misli na život majke, dat će život za život odnosno bit će kažnjen smrću. Naime, slobodan prijevod Septuaginte promijenio je hebrejski tekst te umjesto izraza »druga šteta« navodi »ako plod još nije oblikovan, mora platiti štetu, a ako je plod već oblikovan, mora dati život za život.« Danas je, međutim, poznato da grčki prijevod ovoga ulomka nije vjeran hebrejskomu izvorniku – ni u arapskome ni u latinskome prijevodu nema traga ovom dodatku, govoru o oblikovanu i neoblikovanu plodu. (kraj 1. dijela)

Dr. sc. Marina Katinić Pleić cijenjena je profesorica bioetike i filozofije te gostuje u mnogim emisijama. Pomoću ovog QR koda možete poslušati njezin poticajan intervju za YouTube kanal Varaždinske biskupije na temu »Što je žena?«

NAŠI PROGRAMI

Oprostom oslobođene – sveta i milosna šutnja

Piše: Lidija Dugan

Radeći, sada već 9 godina, s majkama koje su prošle bolno iskustvo pobačaja, mogu samo reći da je pred njihovom boli najbolje ustuknuti, zašutjeti i samo plakati. Tako to i biva dok smo u duhovnim vježbama. Pri samom dolasku puno straha, rezerve, krivnje, napetosti, sumnjičavosti... Kako vrijeme protječe, Gospodin polako rastvara srca, predstavlja im sebe i svoje neizrecivo milosrđe i njihovu dušu sigurno privodi k sebi. A kako to čini? Šapćući im svoje retke koje nam je ostavio u Svetom pismu. Pomno izvučeni iz konteksta, podijeljeni na 8 zasebnih cjelina, ovi tekstovi su kao kapljice vode u suhoj i beživotnoj pustinji u koju je često pretvorena duša koja pati, koja je osuđena, koja je nevoljena, ranjena ili zapostavljena. Bog dolazi sa svojom Riječi kroz Bibliju, molitvu, tišinu, svetu misu i ispovijed, zajedničko dijeljenje iskustva. Toliko toga smo čuli, toliko šokantnih životnih priča podijelili, toliko suza isplakali. Te su žene kraljice, njima ovaj program vraća dostojanstvo, samopouzdanje, utjehu, mir i radost u srce. Sve to radi Božji oprost i pomirenje sa sobom i svima oko sebe. Dijelimo s vama samo neka od svjedočanstva naših polaznica.

Na duhovne vježbe »Oprostom oslobođene« došla sam zbunjena ne znajući na što ću naići ni što me čeka? Došla sam s pritajenim bolom i nijemim krikom nepraštanja majci i osobi koja me zlostavljala. Mislila sam da sam im oprostila, ali ispostavilo se da sam krivo mislila. Tek u ovom programu, u tišini, u blizini Boga, spoznala sam što je pravi oprost. Oprostila sam i njima i sebi. Točnije, s moje su se duše skinule verige neoprost, kao zatvoreniku kad izlazi na slobodu.

Prvo što želim reći je Bogu hvala na providnosti što sam mogla biti dio programa »Oprostom oslobođene«. Koliko je Bog divan, milostiv i pun ljubavi pokazao mi je još jednom kroz ove duhovne vježbe, na kojima me očistio od najveće ljage duše i dao mi novi život u kojem je On opet prisutan. Vidno izranjavanja, u strahu i bez nade, otvorila sam svoje srce našim divnim voditeljicama, grupi i svećeniku kroz koje je naš Bog djelovao i dao mi nov početak s Isusom i Majkom Marijom. Uz to, na zadnji dan ovog programa mi je bio i rođendan pa zahvaljujem dragom Bogu i na ponovnom rođenju kojim

Lidija Dugan

me oslobodio i na taj mi način dao najljepši mogući poklon. Kući idem s mirom u srcu, jačom vjerom i snagom Njegova Duha za svaki novi dan koji mi dolazi. Hvala Mu i slava!

Svoj teret nosim godinama. Od dana kada sam rekla NE životu. Duša mi se raspala kad sam ugledala svog malenog sina. Toga je dana bio moj rođendan. Obitelj je slavila, a ja sam znala da moj rođendan više nikad neće biti isti. Život me slomio do kraja. Teško sam obojela. Na obnovu sam došla tražeći oprost i milost Božju za moj život. Razmatranja su mi pomogla da se iskreno otvorim Bogu; ispovijed me oslobodila, a pričest izlila. Moje je srce isplakalo svu bol i svog sam sina predala Bogu.

Na početak programa sam došla potpuno slomljena. Dotaknula sam dno života. Krivnja, depresija, beznade, bezvoljnost, strah - izjedali su moju dušu. Na programu susrećem divne žene. Svaka od njih ima svoju priču. Razmjenjujemo iskustva. Dijelimo bol. Ono što je najvažnije, na programu susrećem Isusa. Kroz duhovne vježbe predajem mu svoju tugu, svoje suze, svoj jad. On s mene skida okove grijeha. Ja više nisam u ropstvu. Prihvaćam milost oprosta kao dar. Ponovno mogu koraćati u svjetlu Božje ljubavi. Isusu sam predala svoga sina. Sada znam da na Nebu imam nekog svog. Imam nadu u život vječni, kada ću se ponovno susresti sa svojim djetetom. S radošću i otvorena srca, iščekujem taj trenutak.

U molitvi sam dobila sliku kako Isus prima moju bebu umotanu u pelenicu...

Dugo sam čekala dolazak u duhovne vježbe »Oprostom oslobođene«. Moje je ranjeno srce vapilo za oprostom, oprostom samoj sebi... Došao je i taj dan. Prijavila sam se i čekala. I kako to obično biva, događalo se sve da me spriječi da dođem, no želja moga srca za oprostom i moje kajanje, bilo je jače od svega. Istog trena kad sam došla, znala sam da je »to-to« i da ću ovdje ostati. Promjena u mom srcu počela je odmah. Ranjena, tužna

i s ogromnom krivnjom, počela sam osjećati olakšanje. Tijekom dijeljenja svoje priče, vidjela sam da nisam sama u svojoj muc i znala da je ovo baš izmolerena grupa. Pustila sam riječi da teku bez zadržke i ispričala sve što mi je na srcu. Kako su dani prolazili, bilo mi je sve lakše i lakše. Pred kraj duhovnih vježbi jasno sam osjetila da mi je Bog dao milost da oprostim samoj sebi. I ja sam si oprostila. Spoznala sam da me Isus ljubi i da je On veći od svakog grijeha. Sada znam da moje dijete sigurno sjedi u krilu Božjem i čeka dan kad ćemo se sresti u Vječnosti.

Na ovim sam duhovnim vježbama naučila kako predati svoje brige Isusu. Kako mu prepustiti svoju obitelj, sebe, svoje srce. Sve svoje grijehe, tjeskobe, teške misli i boli. Sad je toliko lakše...

Nesposobnost oprosta najveća je rana s kojom sam došla. Na duhovnim vježbama »Oprostim oslobođene« sam spoznala tko je jedini od koga trebam tražiti pomoć. Tko me bolje može naučiti oprostiti od Onoga koji je dao svoj život kako bi mi pokazao da mi oprašta? Tko je jedini koji poznaje moje srce bolje od mene same, koji zna koliko je jaka moja želja da oprostim? Tko me razumije bolje nego Isus, koji je bio, biva i bit će ranjavan od mene, a svejedno mi neumorno prašta. Dođi, ranjena majko i Isus će ti pokazati kako oprostiti.

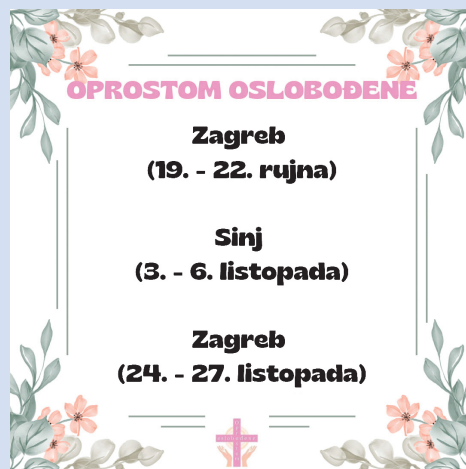
U jednom trenutku duhovnih vježbi bilo mi je jako teško. Kao da su se odjednom otvorile sve rane. Curilo je na sve strane, savjest me optuživala, ljutnja je bujala, srce se raspadalo. I boljelo je. Jako. Poželjela sam zatvoriti i razmatranje toga dana i svoje srce jer je bol koju sam osjećala bila preteška. U toj mi je uplakanoj boli pogled odlutao na raspelo na zidu i Isusovo lice na njemu, u smrtnoj agoniji. Poistovjetila sam svoju bol s Njegovom boli. Isusova i moja bol postale su jedno. Dugo sam tako promatrala raspelo na zidu, a onda odjednom, kao da me Isus uhvatio za ruku i pridigao. Otvorila sam razmatranje i zaustavila pogled na idućim redcima: »I umirit ćemo pred njim srce svoje ako nas ono u bilo čem osuđuje. Jer Bog je veći od našega srca i znade sve« (1 Iv 3, 19-20). Bog je veći od našega srca... Znaš li što to znači? To znači da možeš svoje maleno, ranjeno srce staviti u Njegovo. A Njegovo je srce sama ljubav i dobrotu. Staviš li svoje srce u Njegovo, ispunit će ga Gospodin sobom - mirnom ljubavlju. Sakriješ li svoje rane u Isusove rane, proslavit će ih Gospodin i preobraziti. Isusov križ kao da je načinjen od mnoštva malenih ljudskih križeva. Staviš li svoj križ, satkan od krivnje i grijeha na Isusov, i njega će ponijeti. Isus može i tvoj križ proslaviti, može i od najvećega rugla i sramote tvoje prošlosti učiniti nešto predivno i veličanstveno. Samo mu se trebaš predati...

U duhovne vježbe »Oprostim oslobođene« došla sam poljuljanog razmišljanja o tome kako da si oprostim. Na početku sam bila puna straha i gorčine, u mislima i srcu. Ukratko, sada nakon Božjeg oprosta, oprostila sam i sama sebi, u potpunosti. Sebe ću zavoljeti i prihvatiti. Idem kući napokon oslobođena od svoje osude, idem kući ispunjena Duhom Svetim.

ZAUVIJEK

Nikada nisam vidjela tvoje svjetlucave oči
ni dotaknula tvoja dragocjena stopala.
Nikada nisam ugledala tvoj maleni zijev
niti te uljuljala u duboki san.
Nikad nisam poljubila tvoje malene ruke
niti vidjela tvoj mali osmijeh.
Nikad te nisam držala u naručju...
Ipak, držala sam te neko vrijeme.
Iako nikad nisam vidjela tvoje lice
ili čula tvoj dragocjeni smijeh,
Ti si moje dijete koje volim
ZAUVIJEK.

Drago moje dijete, jako smo te svi željeli - tvoj tata, braća i tvoja seka. Svi smo te željno iščekivali i vjerujem da si to osjetio preko trbuha kroz poljupce i zagrljaje. Ali Bog te pozvao k sebi ranije nego što je itko mogao zamisliti. Prestankom kucanja tvoga srca nastupila je u meni velika tuga. Nisam ni očekivala da ću te vidjeti onako malog, sklupčanog, s preslatkim nomicama... Hvala Bogu na tom daru. Znam da si sada na Nebu kod svoje seke i da nas oboje gledate i grlite odozgor. Puno vas volim... Ostavili ste neizbrisiv trag u našim srcima.

Popis termina u drugom dijelu 2024.
Za prijave i sve druge informacije javiti se na:
oprostom.oslobodjene@gmail.com

Udruga »Hrvatska za Život« pokrenula je YouTube serijal »Tko smo mi?« u kojem se predstavljaju svi programi i projekti Udruge. Pomoću ovog QR koda možete poslušati sedmi po redu video iz tog serijala i saznati više o programu »Oprostim oslobođene«.

NAŠI MOLITELJI

Brak pod zagovorom Gospe Sinjske

Pišu: Domagoj i Marija Vukman

Mi smo bračni par Vukman, Marija i Domagoj. Roditelji smo dvoje djece, kćeri Manuele i sina Pavla. Naša ljubavna priča započela je pod zagovorom naše nebeske Majke Marije.

MARIJA

Te »davne« 2018. godine odlučila sam moliti za budućeg supruga devetnicu Gospi Sinjskoj. Zašto baš Gospi Sinjskoj? Inače dolazim iz malenog mjesta Blato na Cetini, koje se nalazi nedaleko od svetišta Gospi Sinjskoj, tako da sam s njom povezana od samog djetinjstva. Tamo sam s roditeljima uvijek hodočastila na blagdan Velike Gospe. Sliku Gospe Sinjske, na kojoj je posebno istaknuto uho koje uvijek sluša naše molitve, donijeli su fratri iz Rame kada su bježali od osmanlijske vojske, a sam Sinj Gospa je obranila od napada Osmanlija te su je oni u zahvalu okrunili, a dandanas ta zlatna kruna stoji te je napisano »Zauvijek okrunjena slavom. Najvjernija odvjetnica Hrvata«. Izbor kome moliti devetnicu stoga je bio poprilično lagan. Molila sam s nakanom da mi Gospa pronađe muža po mom srcu, koji će graditi sa mnom obitelj i da gaji iste vrijednosti kao i ja. Na prvi dan devetnice mi se Domagoj javio, a na zadnji dan, na blagdan Velike Gospe, smo se prvi put i vidjeli.

Živjeli smo vezu na daljinu od 300 km, što je bilo izazovno, ali baš zato što su naši susreti uvijek bili vremenski ograničeni, kvalitetno smo ih osmišljavali. Odnos nam se temeljio na dvije stvari, a to je odnos s Gospodinom i sloboda (nenavezanost) koju smo osjećali.

Danas kada s odmakom pogledamo na to razdoblje pa to je samo Božje djelo! Vođeni smo molitvom i pratnjom našeg patera Frkina, od kojeg smo naučili bez dodira i poljubaca komunicirati i oslušivati jedno drugo što nam je stvorilo temelje za sretan brak.

Također, počeli smo zajedno telefonski moliti krunicu pa sve do danas kad je zajednička obiteljska molitva neizostavni dio dana. Dvije godine nakon odlučili smo na blagdan Velike Gospe okruniti svoju ljubav sakramentom braka u intimnom krugu naših obitelji i prijatelja. Usprkos svim zabranama za okupljanje ljudi, nama je Gospodin otvarao vrata i bilo je i bolje nego što smo zamišljali. Naravno, sve je bilo praćeno budnim okom naše Majčice Marije.

Domagoj i Marija Vukman

Istina je da je bio poseban izazov doći iz Zadra gdje sam živjela, u Zagreb gdje nisam znala nikoga osim Domagoja. No, i za to se Gospodin pobrinuo, jer nas On zaista ne ostavlja siročadi i zna želje naših srca. Uključila sam se u inicijativu »40 dana za život« u Zagrebu, dobila posao u struci, a uskoro, kada sam rodila prvo dijete, izrazila sam Domagoju želju da ostanem doma i budem s djecom jer su jednom mala i najviše što trebaju je mamu. On me je podržao u toj mojoj želji, iako smo svima oko sebe izgledali čudni. Međutim, mi danas vidimo da sam ja kao majka ognjište i srce doma, a Domagoj kao otac glava i razum. Mogu reći da naš odnos iz dana u dan raste, i da sam svog supruga najmanje voljela na dan vjenčanja jer ga svakim danom volim sve više.

Bračni par Vukman i pater Frkin

DOMAGOJ

Pronalazak supruge meni je bio prava pustolovina. Toliko uleta i truda oko žena, već ti je 30 godina i nikako naći curu. Nije mi bilo jasno što se događa. Smatrao sam se normalnim, a jednostavno ne ide! Bojao sam se da mi Gospodin zatvara vrata jer za mene ima poziv na svećeništvo, a ja sam se svaki put skamenio kad sam pomislio da je samostan ono što mi On priprema. Nisam osjećao da bi to bilo to. I onda s 31 godinom konačno šok i nevjerica. Ja imam curu! Bila je to katolička veza, ali stalno me kopkala misao da ona nije ta. Kad sam konačno zavapio Gospodinu da nas razdvoji ako nije Njegova volja, već smo za dva dana prekinuli. Bog očito puno bolje učini kad stvari prepustimo u Njegove ruke. Poslije nje je došla Marija, moja supruga. Na našem prvom susretu tog 15. kolovoza 2018. godine u Zadru rekao sam Mariji da sam član zagrebačkog tima inicijative »40 dana za život« i da molim ispred bolnice. Vidio sam po njenom govoru tijela da joj to ne štima i imao sam pravo. Marija i sama kaže: »Moja prva misao je bila: Super, samo mi je još ovakav "luđak" trebao.«

Marija je kasnije promijenila svoje mišljenje i postala bolji borac za nerođene od mene jer kada ja padnem u borbi ona me podiže i »tjera« na put za nerođene! Padam u borbi za nerođene svaki puta kada ispred sebe maknem cilj zašto to radim! Kada maknem cilj spašene djece ispred sebe, tada nemam snage niti za jedan korak na tom teškom i izazovnom putu za pobjedu života! To je kušnja koju svaki molitelj proživljava. Jer to je duhovna borba! Danas s našom djecom molimo ispred bolnice.

Praktički sam na samome početku osjetio da bi Marija mogla biti *ta*, koliko god to zvučalo filmski. Već nakon našega prvog susreta, kad sam se busom vraćao u Novalju, ona mi je nedostajala, a prije se nikada nismo vidjeli. Pa kako ti može nedostajati osoba koju nikad prije nisi vidio? To je ta neka čežnja za Marijom koju sam osjećao svih 13 mjeseci dok sam svaka dva tjedna putovao do Zadra!

Danas, kad živimo svoj bračni poziv, vidim koliko je ta žrtva bila važna za naš sklad danas. Brak za nas znači mjesto osobnog posvećenja i sebedarja kao i sebedarja za nerođenu djecu!

Svaka godina nam je nekako ljepša i plodonosnija od druge. Djeca su nam unijela posebnu puninu radosti, napunili smo život *životićima* i vjerujemo da je ta radost još veća sa svakim djetetom. Cilj nam je prenijeti im vjeru i da znaju da ih Gospodin ljubi i da su Njegova ljubljena djeca.

A za nas molimo da budemo roditelji prokušanih vrlina. »Veće ljubavi nitko nema od ove da tko život svoj položi za prijatelje svoje«, kaže Isus. Dobili smo i više nego što smo sanjali, čaša se naša prelijeva.

Mi i dalje ostajemo otvoreni za život kako kaže evanđelist Matej: »Tko god primi jedno dijete u moje ime mene prima«, a Vukmani vole Isusa, vole život. Gospodinu na slavu i Mariji za ljubav odlučujemo i dalje biti svjedoci Božje plodonosne i beskrajne ljubavi.

PJESMA GOSPI SINJSKOJ

U mucu ljutoj slatka nada
i rani svakoj lijek si Ti.
Teško je breme naših jada.
U tebe pomoć ištemo svi.

Život i Radost sviju si nas,
o Gospe Sinjska, budi nam spas!

Za Tobom srce naše gori,
Marijo Majko, ljubavi svom!
Jedna nas samo želja mori,
kad ćemo k licu milomu Tvom.

Dječice svoje usliši glas!
O Gospe Sinjska, budi nam spas!

Domagoj i Marija Vukman s djecom

Bračni par Vukman nije jedini bračni par koji dolazi na bdjenje pred bolnicu. Štoviše, postoje bračni parovi koji su se upoznali upravo na bdjenju. Pomoću ovog QR koda pristupite 4. broju našeg časopisa *Pohod* u kojem se nalaze svjedočanstva bračnog para Politeo i bračnog para Škarić koji su se upoznali na mjestu bdjenja za nerođene u Zagrebu.

VIŠE NISU SAME

Blaženo stanje u surovim okolnostima

Razgovor vodio: Matija Šimunović

U *Centru za život - Zagreb*, imali smo priliku susresti mamu Kristinu i njezine žive i zdrave sinove Luku i Leona. Lijepo je bilo vidjeti te dječake pune života, no puno je toga bilo protiv da se oni ikada rode i blagoslove ovaj svijet svojim postojanjem. S njima je bila i Dijana Brozović, voditeljica tima za trudnice *Nisi sama*.

Kristina i Dijana, kako ste se upoznale?

Mama Kristina: Bila sam u braku tri godine i saznala da me muž vara, dobio je dijete s drugom i dok smo bili u procesu rastave saznala sam da sam trudna. Kad sam mu to rekla, on me je tjerao na pobačaj. Bilo mi je teško, nisam znala što da napravim. Javila sam se Marijani, babici iz Petrove. Ona me pratila kroz sve komplikacije koje su bile u moje prve dvije trudnoće. Marijana mi je savjetovala da ne idem na pobačaj i da zna za udrugu koja mi može pomoći. Dala mi je Dijanin broj. Kad smo se prvi puta našle, bilo mi je ugodno s njom razgovarati jer sam se nekome mogla otvoriti i reći sve svoje probleme.

Dijana: Kad sam se našla s Kristinom prvi puta, u jednom kafiću, sjećam se da sam bila u šoku koliko je Kristina nalazila vedrine unatoč svemu što proživljava. I bila je skroz iskrena, i dan danas je takva i zato mi je jako na srcu. Što god da se dogodi, što god da napravi, ona to otvoreno kaže bez ikakvog zatajenja.

Kristina, tvoja situacija mi je baš potresna. Trudna si saznala da te muž vara i ostavlja, a k tome si još imala i dvoje male djece. Možemo reći da su ti Dijana i Udruga ušle u život kada su ti se događale najgore stvari?

Mama Kristina: Da, tada mi je bilo najgore jer mi je u procesu rastave socijalna radnica rekla da djeca idu kod bivšeg muža. To mi je bio još veći šok, a Dijana mi je bila potpora u svemu. Ja sam tada bila na porodičnom dopustu kao nezaposlena i trudna izbačena na ulicu. Opcija je bila da se preselim u Ivanić gdje su roditelji imali kuću u kojoj nitko nije živio. Tada mi je udruga »Hrvatska za Život« pomogla tamo uvesti vodu i namjestiti kuću. Ipak na kraju sam ostala u Sopotu kod roditelja.

Kako je Dijana zadobila tvoje povjerenje?

Mama Kristina: Vidjela sam u njoj povjerenje i nadu za pomoć. Vidjela sam nekoga tko će biti uz mene, tko će mi biti podrška u svemu. Ja i sad nemam pomoć i podršku od svojih roditelja, koliko imam od Dijane i Udruge. Kada sam bila u braku nisam se ni s kim

Mama Kristina sa sinovima Lukom i Leonom

družila, niti igdje izlazila. Sve sam morala »otkantati«. Tako da tada nisam imala ni prijatelje.

Dijana: Kad nam se Kristina javila ona je bila više za to da zadrži dijete, no zbog teške situacije i nedostatka podrške okoline bila je primorana razmišljati o pobačaju. Ipak čim joj je bila ponuđena pomoć, hrabro je odlučila zadržati i prihvatiti sina. I stvarno je divna i brižna majka, jako voli svog Luku i on nju. Luka je puno napredovao, on sad ima tri godine i nije počeo govoriti u nekom prosjeku, no Kristina je puno radila s njime. Sjećam se da njezini roditelji prvotno nisu vjerovali da ćemo mi njoj pomagati na takav način. Što je i razumljivo jer danas ljudi nerijetko svašta obećavaju i to uglavnom ostane na riječima.

Mama Kristina: Moja mama je dobila otpremninu pa je mogla s time urediti kuću u Ivaniću da bude dobra za život te su se oni i preselili tamo. Tako sam ja mogla ostati u stanu kojeg polako uređujem.

Dijana: Naša mama Kristina je stvarno sposobna i ona prati kako ostvariti sva prava koja njoj i djeci pripadaju. Čak i meni javlja da znam što sve ostale mame za koje brinemo mogu dobiti.

Koliko imaš priliku vidjeti Karla i Klaru, svoju stariju djecu?

Mama Kristina: S bivšim mužem nemam kontakt. Kada se trebam vidjeti s djecom tada to dogovaram s njegovom majkom. Oko alimentacije je bila podjela da on plaća za Luku, a ja za Karla i Klaru. No mi smo se dogovorili da ne plaćamo jedno drugome ništa. On uopće ne pita za Luku niti ga želi susresti. Ja svaki put kad mi on dozvoli vidam i uzimam Karla i Klaru.

Tu je i Leon, povijest se nekada nažalost ponavlja?

Mama Kristina: Da. Nakon rastave sam bila zaručena. No zaručnik me ostavio trudnu zbog druge žene. Doktor mi je predložio tablete za pobačaj, ali ja sam tada pomislila da ako sam Luku podigla, onda ću i ovo dijete podići. Roditelji su me ponovno nagovarali na pobačaj, no Dijana i udruga »Hrvatska za Život« su bili podrška, a to su i dalje.

Dijana: Danas se u društvu puno priča o pravu na izbor, no majkama se ne nudi izbor da mogu zadržati dijete. I naša mama Kristina je primjer da kad žena ima tešku egzistencijalnu situaciju i kad biva odbačena od bližnjih, da joj samo treba pomoć i razumijevanje kako bi donijela pravi izbor, izbor za život. Naravno, zadržati trudnoću ne znači da će sve biti lako. Odgajati dijete je izazovno i teško, no sve majke za koje brinemo svjedoče koliko im je ta odluka donijela blagoslova i mir u srcu. Također i radosti, jer majke koje su donijele odluku za život uvijek pored sebe imaju djecu koja će biti uz njih, zagrliti ih i voljeti.

Kristina, hvala ti što si podijelila svoje svjedočanstvo i svoju životnu borbu s čitateljima. Ono može biti važno i snažno ohrabrenje u svačijim životnim izazovima, ali i rasvijetliti osobni poziv u apostolatu za život. Meni je ispunilo srce upoznati ova dva dječaka koja su pravo bogatstvo i blagoslov našem gradu.

Dragi čitatelji, vjerujem da ste mogli iz još jednog primjera upoznati značaj rada udruge »Hrvatska za Život«. Mama Kristina je samo jedna od mnogih žena koje vape da im se pruži prilika sa stvarnim izborom, kojim može izabrati život za svoje dijete. Danas majkama u teškim situacijama sustav nudi samo jednu opciju i zato je prijeko potrebna naša prisutnost i pomoć kroz udrugu »Hrvatska za Život«. Molimo vas da otvorite srce i podržite naš rad. Hvala!

Podrži kulturu života, priključi se pomaganju najpotrebitijih!

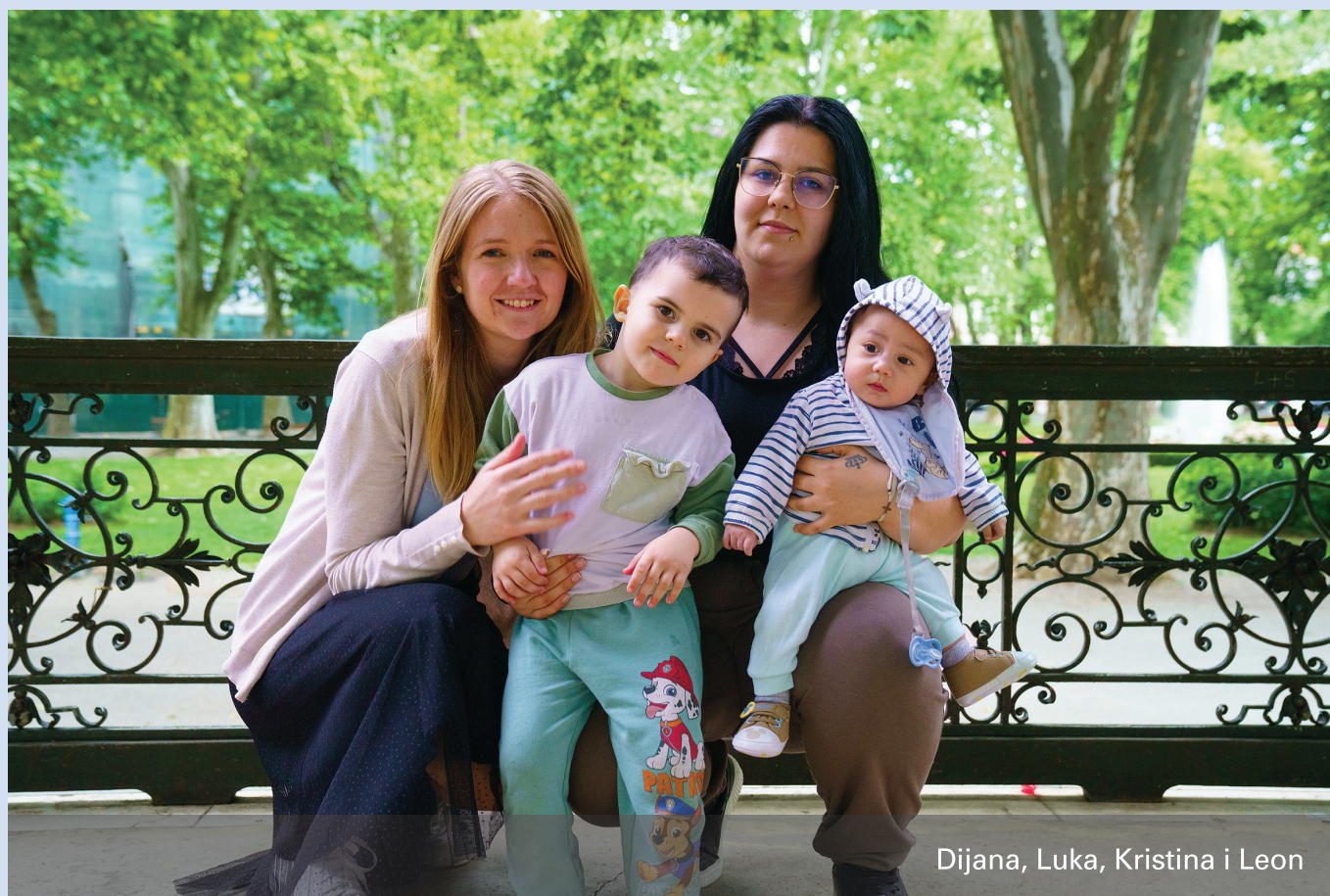
Donacija za udrugu »Hrvatska za Život«

IBAN HR48 2340 0091 1106 9825 3

(za inozemstvo: SWIT PBZGHR2X)

Hvala!

Dijana, Luka, Kristina i Leon

Izabrati život trebalo bi biti jednostavno, no ponekad zbog raznih pritisaka nije. Jedna je majka unatoč svemu izabrala život za svoje blizance, a oni su danas blagoslov njoj i cijeloj Crkvi. Pomoću ovog QR koda pristupite članku na mrežnim stranicama Hrvatske katoličke mreže i pročitajte ovo nevjerovatno svjedočanstvo.

40 DANA ZA ŽIVOT

25. 9. - 3. 11. 2024. **10 GODINA**

Molitvom
zaustavimo
pobačaj

Trudna si?
Trebaš pomoć?
Nisi sama!
091 724 1044

36 gradova sudionika

Alojzije kard. Stepinac
Zaštitnik kampanje
blaženi kardinal Alojzije Stepinac

Od Vukovara do Dubrovnika!

Spasi život u jesenskoj kampanji inicijative
»40 dana za život«!

MOLITVA
I POST

MIROLJUBIVO
BDJENJE

OSVJEŠĆIVANJE
LOKALNE ZAJEDNICE

10 GODINA HRVATSKA ZA ŽIVOT

Informacije:

091 724 1044

kontakt@hrvatskazazivot.com